

Protikorupční strategie
Olomouckého kraje
Hodnocení k 31. 12. 2018

Vážení občané,

občas jsou slyšet hlasy, že korupce se vymýtít nedá. Že je to jev, který do společnosti více či méně patří a nikdo s tím nic nenadělá. Myslím, že to není pravda, protože všechno jde, když se chce.

Olomoucký kraj se mění. Neustále například vylepšujeme svoji protikorupční strategii, která je vodítkem jak pro všechny zaměstnance krajského úřadu, tak pro obyvatele regionu. Můžete si ji prohlédnout na krajských webových stránkách, abyste zjistili, kolika způsoby se korupce projevuje a jaké nejčastější formy má. Dozvíte se také, kde korupci ohlásit.

Další změnou, kterou se kraj otevřel lidem, je například veřejně dostupný registr smluv, v němž zjistíte, jaké smlouvy a s kým hejtmanství uzavřelo i kolik budou stát. K poctivosti se krajský zastupitelé zavázali přijetím kodexu zastupitele.

Všechny tyto změny mají jen jediný cíl – abyste se nemuseli měnit vy, poctiví obyvatelé Olomouckého kraje, kterým záleží na čestnosti a spravedlnosti. Kdybyste snad měli pocit, že se vám práva nedostává, klidně se mi ozvěte – rád se to pokusím napravit.

Ladislav Okleštěk,
hejtman Olomouckého kraje

HODNOCENÍ PROTIKORUPČNÍ STRATEGIE **Olomouckého kraje k 31. 12. 2018**

S Protikorupční strategií Olomouckého kraje byla veřejnost seznámena v červenci 2015. Od 1. července 2015 jsou na webových stránkách Olomouckého kraje zveřejněny materiály, které mají bezprostřední dopad na transparentnost a otevřený přístup k informacím nejen v oblasti hospodaření Olomouckého kraje, ale i na dění v orgánech kraje, stanovení konkrétních úkolů a plnění cílů Olomouckého kraje.

Hodnocení protikorupční strategie Olomouckého kraje je provedeno v souladu s článkem 5 Protikorupční strategie Olomouckého kraje. Hodnocení je zaměřeno na plnění jeho částí, na účinnost tohoto plnění a na implementaci souvisejících opatření. První hodnocení protikorupční strategie Olomouckého kraje bylo provedeno k 31. 12. 2015 a jako samostatný materiál bylo uveřejněno na webových stránkách Olomouckého kraje (období od 1. 7. do 31. 12. 2015). Periodické roční hodnocení protikorupční strategie je pak provedeno každým rokem k 31. 12.

Další informace

Vzhledem k volbám do Poslanecké sněmovny ČR, které se konaly v říjnu 2017, nebylo z časových důvodů možné připravit nový střednědobý protikorupční strategický dokument na období po roce 2017. Proto byl Úřadem vlády ČR připraven podkladový materiál „Východiska pro vytvoření protikorupčního strategického dokumentu České republiky pro období po roce 2017“. Nový střednědobý protikorupční strategický dokument – „Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022“ - byl schválen vládou až na konci roku 2018, a to 17. 12. 2018.

Na základě mezinárodních požadavků i vnitrostátních potřeb je ale nezbytné, aby Česká republika disponovala již od začátku roku 2018 oficiálním – byť krátkodobým – protikorupčním dokumentem vlády. Tuto roli plní „**Akční plán boje s korupcí na rok 2018**“, který byl pro rok 2018 schválen vládou ČR 3. ledna 2018. Akční plán obsahuje taková opatření, která nejsou primárně závislá na složení aktuální politické reprezentace ve vládě. Obsahuje zejména opatření nelegislativního charakteru vyplývající ze závazků České republiky – například doporučení Skupiny států proti korupci při Radě Evropy (GRECO) či iniciativ Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP). Další skupinu opatření představují některá nelegislativní opatření (sektorové analýzy) zakotvená již v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2017, která nebyla předložena ve stanoveném termínu. Poslední kategorii opatření představuje monitoring dopadů

v oblasti korupčních rizik některých právních předpisů schválených v uplynulém období včetně zhodnocení činnosti a zkušeností nově vytvořených úřadů (Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí; Centrální registr oznámení podle zákona o střetu zájmů na Ministerstvu spravedlnosti).

V roce 2018 byla schválena další novela zásadního zákona souvisejícího s realizací vládní protikorupční politiky - zákona o střetu zájmů. Pokračuje realizace projektu elektronické Sbírký zákonů a Sbírký mezinárodních smluv (eSbírka) a elektronické tvorby právních předpisů (eLegislativa) – spuštění do ostrého provozu pro širokou veřejnost je plánováno od 1. ledna 2020.

Součástí celostátního „Akčního plánu boje s korupcí na rok 2018“ byl také návrh legislativního a nelegislativního protikorupčního opatření v rámci hospodárného nakládání s majetkem státu – pokračování v uvádění zákona o zadávání veřejných zakázek do praxe vč. vytváření metodik a vzdělávání zadavatelů i uchazečů o veřejné zakázky. V Akčním plánu nadále zůstává průběžný úkol – zpeněžovat majetek státu průhledným a nezpochybnitelným způsobem (přednostně formou veřejné dražby).

Obsah

hodnocení protikorupční strategie Olomouckého kraje k 31. 12. 2018

<u>Kapitola</u>	<u>strana č.</u>
Úvod	2
1. Vytvoření a posilování protikorupčního klimatu	6
2. Transparentnost	7
3. Řízení a monitoring korupčních rizik	8
4. Podezření na korupci – přijatá oznámení (interní hodnocení)	10
5. Oznámení podezření na korupci	10
6. Hodnocení	11
Příloha č. 1 - Korupční rizika k 31. 12. 2016	13

Zpracoval: Pracovní tým ředitele KÚOK v únoru 2019

Seznam použitých zkratk: OK Olomoucký kraj
 KÚOK Krajský úřad Olomouckého kraje
 ČR Česká republika
 CPI Index vnímání korupce
 EU Evropská unie
 UZ usnesení zastupitelstva
 DPH daň z přidané hodnoty

1. Vytvoření a posilování protikorupčního klimatu

V předchozích letech uspořádal Krajský úřad Olomouckého kraje (dále i KÚOK) pro všechny vedoucí zaměstnance seminář na téma „Protikorupční jednání“. Konkrétně byli zaměstnanci seznámeni s nastavenou protikorupční strategií Olomouckého kraje (dále i OK) včetně navazujících opatření v oblasti transparentnosti a korupčních rizik.

Při nástupu nových zaměstnanců OK je v úvodních školeních stále zařazena část týkající se korupce a chování zaměstnanců Olomouckého kraje. Od roku 2019 bude nově zavedena povinnost pro všechny nové zaměstnance Olomouckého kraje absolvovat e-learningové školení „Potírání korupce ve veřejné správě“. Současně mají všichni zaměstnanci možnost dále rozvíjet své povědomí zaměstnance o korupci dostupnou nabídkou dalších e-learningových školení, např. Rovné příležitosti mužů a žen v ČR a EU; Komunikační dovednosti úředníka; Jednání v krizových situacích; Řešení problémů.

Vedoucí pracovníci KÚOK běžně v průběhu své pracovní povinnosti vytváří prostředí, které nedává příležitost případné korupci, a propagují etické chování svým příkladem. Nedílnou součástí pracovního prostředí je i kontinuálně prováděná řídicí kontrola v rámci nastaveného vnitřního kontrolního systému organizace. Při setkání zaměstnanců odborů koncem roku hodnotí vedoucí příslušného odboru slovní formou nejen plnění pracovních úkolů za daný rok, ale i chování zaměstnanců odboru a dodržování etického kodexu. Od roku 2018 je aktualizovaným pracovním řádem zavedeno periodické roční písemné hodnocení zaměstnance OK, které je provedeno v prvním čtvrtletí daného roku za rok předchozí. Tato setkání jsou i příležitostí pro zaměstnance k vyjádření svých připomínek k chování vedoucího pracovníka z pohledu etického kodexu – a naopak.

V protikorupční strategii Olomouckého kraje vyhlášené 1. 7. 2015 je uvedena informace, že Etický kodex zastupitelů Olomouckého kraje bude projednán v příštím volebním období (2016 – 2020). Dne 18. 4. 2017 bylo schváleno Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje pro období 2016 - 2020, jehož součástí je v části Veřejná správa, pod bodem 1) text „Předložíme orgánům kraje Etický kodex člena Zastupitelstva Olomouckého kraje“.

Etický kodex člena Zastupitelstva Olomouckého kraje byl projednán a následně schválen usnesením Zastupitelstva OK č. UZ/8/78 dne 18. 12. 2017 s nabytím účinnosti od 19. 12. 2017. Jednání a vystupování zastupitele kraje je rovněž vázáno

slibem zastupitele podle § 33 a dále podle § 34 zákona o krajích č. 129/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Etický kodex člena zastupitelstva Olomouckého kraje je zveřejněn na webových stránkách Olomouckého kraje.

2. Transparentnost

Olomoucký kraj zveřejnil od 1. 7. 2015 na svých webových stránkách funkční protikorupční portál, který je průběžně doplňován o další odkazy související s transparentností činnosti Olomouckého kraje. Protikorupční portál Olomouckého kraje je doplněn hypertextovým odkazem např. na „Profil zadavatele veřejné zakázky (nad 500 tis. Kč bez DPH), Přehled smluv Olomouckého kraje, Dotační programy Olomouckého kraje, Registr smluv“.

Soubor „Přehled smluv Olomouckého kraje“ obsahuje nejen smlouvy, které musí být zveřejněny v celostátním registru smluv, ale od roku 2017 obsahuje i smlouvy, které byly uzavřeny Olomouckým krajem v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů v hodnotě od 0,-Kč (viz příložený obrázek). Olomoucký kraj zveřejňuje přehled těchto smluv jako jeden z dalších kroků vedoucích ke zvýšení transparentnosti.

stav k 31. 12. 2018

Smlouvy o poskytnutí dotace a finanční výpomoci uveřejněné na úřední desce podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v hodnotě nad 50 tis.Kč bez DPH (jsou současně uveřejněny v registru smluv).

Hypertextový odkaz na registr smluv (vstup do databáze) – smlouvy uzavřené v hodnotě nad 50 tis. Kč bez DPH.

Zveřejnění přehledu smluv v hodnotě od 0,- Kč **nad rámec požadavků legislativy** (nad hodnotu 50 tis. Kč bez DPH jsou smlouvy současně zveřejněny v registru smluv).

Pro větší informovanost veřejnosti jsme již v roce 2016 na protikorupčním portálu zveřejnili znění zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů.

Texty zveřejněné na webu Olomouckého kraje s vazbou na protikorupční strategii ([www.kr-olomoucky.cz/informace o kraji/základní informace/protikorupční strategie OK](http://www.kr-olomoucky.cz/informace_o_kraji/zakladni_informace/protikorupcni_strategie_OK)) jsou průběžně doplňovány tak, aby jejich zveřejnění bylo kompletní a aktuální (např. doplnění změn zákona o střetu zájmů, aktualizace směrnice o veřejných zakázkách, vnitřního předpisu o veřejných zakázkách).

3. Řízení a monitoring korupčních rizik

Množina 23 korupčních rizik byla k 31. 12. 2018 přehodnocena v souladu s nastavenou stupnicí – byla hodnocena pravděpodobnost výskytu a hodnocení dopadu rizika na dosažení cílů organizace v roce 2018 (přehled - viz příloha č. 1).

Od 1. 7. 2015 do 31. 12. 2018 byla v organizaci nastavena řada opatření, která vedla ke snížení korupčních rizik prvotně nastavených k 1. 7. 2015 a to v oblastech poskytování dotací z rozpočtu Olomouckého kraje; veřejných zakázek; úhrady závazků a činnosti úředníka.

Korupční rizika v oblasti poskytování dotací z rozpočtu Olomouckého kraje zůstala pro rok 2018 na úrovni roku 2017 – nastavený transparentní proces pro jednotný systém poskytování dotací z rozpočtu Olomouckého kraje byl pro rok 2018 na základě zkušeností z roku 2017 přehodnocen a upraven v souladu s dotačními programy Olomouckého kraje a potřebami organizace. Pro zajištění transparentnosti v oblasti poskytování individuálních dotací z rozpočtu Olomouckého kraje schválilo Zastupitelstvo Olomouckého kraje dne 18. 12. 2017 svým usnesením č. UZ/8/82/2017 „Zásady pro poskytování individuálních dotací z rozpočtu Olomouckého kraje roce 2018“, které stanovují základní pravidla pro poskytnutí individuální dotace.

V roce 2018 byla provedena SW úprava pro podání elektronické žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu Olomouckého kraje. Úprava se týkala i interních postupů při zpracování žádostí a navazujících kroků. Na dotační procesy váže i riziko v oblasti činnosti úředníka při přípravě smluvních ujednání. Vzorové smlouvy pro poskytnutí dotací z rozpočtu OK byly pro rok 2018 revidovány tak, aby odpovídaly platným právním předpisům a organizačním změnám procesů.

V roce 2018 byla vydána novela zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů; změny zákona byly následně zapracovány do Směrnice a navazujícího vnitřního předpisu pro oblast veřejných zakázek. Dvě korupční rizika spojená s oblastí veřejných zakázek byla přehodnocena a snížena, zbývající rizika vztahující se k oblasti veřejných zakázek zůstala na úrovni roku 2017.

V případě, že se v průběhu roku 2018 v praxi objeví přednosti či nedostatky ve změnách systému v oblasti dotační politiky nebo nových pravidel pro veřejné zakázky, jsou na základě získaných zkušeností korupční rizika při vyhodnocení protikorupční strategie přehodnocena.

Nejvyšší hladinu rizika vykazovalo korupční riziko nazvané „Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí“. Toto riziko bylo vyhodnoceno jako vysoké, i z hlediska požadavků kybernetické bezpečnosti - stále ohrožuje bezprostředně možné ovlivnění činnosti úředníka – zaměstnance Olomouckého kraje, ale dotýká se i zastupitelů Olomouckého kraje. Únik informací je v současnosti ošetřen pro zaměstnance Olomouckého kraje etickým kodexem, pracovním řádem a pravidly pro používání informačních a komunikačních technologií; pro zastupitele Olomouckého kraje zněním zákona o krajích, § 33 a § 34 (slib zastupitele a jednání při střetu zájmů) a etickým kodexem zastupitele Olomouckého kraje. Současně byla v roce 2018 v organizaci přijata pravidla pro zpracování a ochranu osobních údajů tak, aby byla v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/679 – „Obecné nařízení o ochraně osobních údajů“ (tzv. GDPR). S účinností od 25. 5. 2018 byla usnesením Rady Olomouckého kraje č. UR/42/36/2018 schválena směrnice „Systém zpracování a ochrany osobních údajů“ a vydán vnitřní předpis KÚOK „O ochraně a zpracování osobních údajů“. Na základě přijatých opatření bylo riziko sníženo.

Korupční rizika jsou obecně snížena vyšší mírou zavedení elektronického centrálního zpracování dat, digitalizací dokumentů a používáním zaručených elektronických podpisů. Používané SW programy jsou opatřeny elektronickými záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly údaje v systému zaznamenány nebo jinak zpracovány. Tato opatření úzce souvisí i se zákonem o kybernetické bezpečnosti, který se netýká jen technických opatření v odborné oblasti, ale i základních organizačních pokynů při používání datových nosičů a „fyzické ochrany“ úniku dat. Tato základní „fyzická opatření“ má Krajský úřad Olomouckého kraje nastaven vnitřním předpisem „Užívání informačních a komunikačních technologií OK“, který byl aktualizován v roce 2018; „Pravidly užívání

prostor a majetku pro činnost Krajského úřadu Olomouckého kraje“ z roku 2018; a v neposlední řadě i „Pracovním řádem Krajského úřadu Olomouckého kraje“, jehož poslední aktualizace byla provedena v roce 2018 s účinností k 1. 1. 2019.

4. Podezření na korupci – přijatá oznámení (interní hodnocení)

V hodnoceném období mohl kdokoliv – jak veřejnost, tak i zaměstnanec Olomouckého kraje – podat podnět o korupčním jednání zaměstnanců Olomouckého kraje. Vyhodnocení oznámení bylo provedeno k 31. 12. 2018 s tímto výsledkem:

Protikorupční telefonická linka Olomouckého kraje „585 508 801“

nepřijala v období od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 žádné oznámení o možném korupčním jednání.

Písemnou cestou přes podatelnu Olomouckého kraje

nebyl od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 žádný podnět podezření na korupci podán.

Protikorupční e-mailová linka „korupce@kr-olomoucky.cz“

přijala od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 celkem 8 elektronických podání.

a) 7 přijatých e-podání je bezpředmětných – 4 byly vyhodnoceny jako SPAM, ve 3 případech se jedná o novoroční přání (v roce 2017 to bylo 66 SPAMŮ);

b) 1 přijaté e-podání od fyzické osoby se netýkalo činnosti Olomouckého kraje ani Krajského úřadu OK – oznamovateli byl zaslán dopis s vysvětlením kompetencí OK a doporučení, na které orgány se má se svým podáním obrátit (příslušný městský úřad nebo orgány činné v trestním řízení).

5. Oznámení podezření na korupci

V hodnoceném období roku 2018 nebyly provedeny organizační a personální změny Krajského úřadu Olomouckého kraje v oblasti přijímání korupčních podnětů. Základní data pro podání podnětu zůstávají v platnosti a jsou zveřejněna na webových stránkách Olomouckého kraje.

Na korupční jednání je možné podat podnět prostřednictvím

- telefonní Protikorupční linky Olomouckého kraje [585 508 801](tel:585508801);
- protikorupční e-mailové adresy korupce@kr-olomoucky.cz
- poštovní adresy: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, Olomouc 779 11 (obálka by měla být označena slovy PROTIKORUPČNÍ LINKA).

6. Hodnocení

Mezinárodního sekretariát Transparency International (TI) zveřejnil 29. ledna 2019 Index vnímání korupce za rok 2018. **Česká republika** se stejně jako v roce 2017 **posunula o 2 body nahoru** na celkových 59 bodů ze 100 možných – ze 42. místa na 38. příčku, o kterou se dělí s Kypr a Litvou (celkem hodnoceno 180 zemí). **Na průměr Evropské unie – 65 bodů – ale stále Česká republika ztrácí.** Ve srovnání se členskými zeměmi Evropské unie se ČR posunula na sdílenou 16. pozici (opět spolu s Kypr a Litvou). Dle TI výsledek umístění sice odráží mírný posun vpřed, spíše ale jde o stabilní podmínky pro založení či provozování byznysu než progresivní systematické změny.

Žebříček je sestavován na základě výsledků průzkumů, ve kterých experti hodnotí schopnosti vládních institucí účinně postihovat korupci, protikorupční opatření, rozsah korupce v institucích a oblastech veřejné správy, míru transparentnosti fungování institucí a míru zneužívání veřejných funkcí a veřejných prostředků. Index řadí země podle stupně vnímání korupce ve veřejném sektoru s použitím stupnice 0 – 100; kde 100 označuje zemi téměř bez korupce a 0 znamená vysokou míru korupce. Výše uvedené statistické údaje jsou převzaty ze zprávy Transparency International ČR ze dne 29. 1. 2019.

Po zhodnocení Protikorupční strategie Olomouckého kraje, která byla nastavena a zveřejněna od 1. 7. 2015, lze konstatovat za rok 2018 následující:

- vedoucí pracovníci Krajského úřadu Olomouckého kraje jsou seznámeni s aktuálním stavem protikorupčních opatření a právním prostředím korupce;
- webová stránka „Protikorupční strategie Olomouckého kraje“ je průběžně dle potřeby aktualizována a doplňována o související materiály či odkazy týkající se transparentnosti v činnosti Olomouckého kraje;
- zřízená telefonní linka pro oznámení možného korupčního jednání je funkční – v roce 2018 nebylo přijato žádné oznámení;
- zřízená e-mailová adresa pro oznámení možného korupčního jednání je funkční – v roce 2018 bylo přijato 8 elektronických podání, z toho 7 elektronických podání bylo typu SPAM nebo se jednalo o novoroční přání; jedno nesouvisející sdělení

bylo vráceno oznamovateli s vysvětlením kompetencí Olomouckého kraje a jeho protikorupční strategie;

- zaměstnanci Olomouckého kraje svým jednáním a pracovním postupem nedali záminku pro možné korupční jednání.

Příloha č. 1

KORUPČNÍ RIZIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE v roce 2018 – aktualizace k 31.12.2018

Skupina rizik	Číslo rizika	Název rizika	Hodnocení rizika		
			2017	2018	
			k 31.12.	k 31.12.	
POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ Z ROZPOČTU OK 2 nízká rizika 2 střední rizika	KOR 1	Ovlivnění výše dotace	12	12	nízké
	KOR 2	Ovlivnění hodnocení žádostí	20	20	střední
	KOR 3	Ovlivnění předmětu podpory oproti pravidlům	12	12	nízké
	KOR 4	Ovlivnění kontroly čerpání dotace	20	20	střední
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY 3 nízká rizika 4 střední rizika	KOR 5	Neoprávněná změna plnění veřejné zakázky v průběhu realizace	20	20	střední
	KOR 6	Neoprávněné poskytnutí informací některým uchazečům	22	22	střední
	KOR 7	Ovlivnění hodnotící komise	16	15	nízké
	KOR 8	Přizpůsobení obsahu zadávací dokumentace	20	20	střední
	KOR 9	Rozdělení VZ na menší celky	20	20	střední
	KOR 10	Veřejná zakázka bez výběrového řízení	16	15	nízké
	KOR 11	Výběr nabídky je v rozporu s doporučením hodnotící komise	16	16	nízké
SPRÁVA POHLEDÁVEK	KOR 12	Neoprávněná změna údaje v evidenci pohledávek kraje	16	16	nízké
ÚHRADA ZÁVAZKŮ	KOR 13	Přednostní úhrada závazků	15	15	nízké
REALIZACE INVESTIC 2 střední rizika	KOR 14	Neuplatnění sankcí ze smlouvy	20	20	střední
	KOR 15	Převzetí předmětu plnění v rozporu se smluvním závazkem	22	22	střední
ČINNOSTI ÚŘEDNÍKA 2 nízká rizika 6 střední rizika	KOR 16	Neoprávněná změna nebo neplnění podmínek smlouvy	20	20	střední
	KOR 17	Nevýhodné podmínky uzavírané smlouvy pro OK	16	16	nízké
	KOR 18	Ovlivnění plánu kontrol	20	20	střední
	KOR 19	Ovlivnění výsledků kontrol	22	22	střední
	KOR 20	Ovlivnění rozhodnutí zkreslením podkladů pro odpovědný orgán	22	22	střední
	KOR 21	Ovlivnění rozhodnutí v rámci správního úkonu	20	20	nízké
	KOR 22	Ovlivnění výsledků výběrového řízení na obsazení pracovního místa	20	20	střední
	KOR 23	Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí	27	22	střední
Příčiny – zdroje – rizika procesu	Korupční jednání: Klientelismus (protektce a konexe); Nepotismus (zvýhodňování a prosazování příbuzných); Lobbing (legální prosazování zájmů skupiny); malá Transparentnost (malá průhlednost a přehlednost procesu); Úplatky (informace, dary, výhody, bezplatné služby, apod.)				

K 31.12.2018 došlo ke snížení 3 korupčních rizik v činnosti Olomouckého kraje a Krajského úřadu Olomouckého kraje.